DAILY ASSAM

ধনৰ ব্যৱহাৰ

সত্যনাথ বৰা

পাঠটো নিৰ্বাচন কৰাৰ উদ্দেশ্য ঃ

পুৰণি অসমীয়া গদ্য-সাহিত্যৰ এটি গৌৰৱোজ্জ্বল ইতিহাস আছে। একেদৰে আধুনিক অসমীয়া গদ্য-সাহিত্যয়ো জোনাকী যুগৰ পৰা বিভিন্ন গৰাকী লেখকৰ হাতত পৰিপুষ্টি লাভ কৰি বৰ্তমানৰ ৰূপ লাভ কৰিছে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক জোনাকী যুগৰ গদ্য-ৰীতি, প্ৰকাশভংগী আদিৰ লগতে ধনৰ ব্যৱহাৰ কেনে হোৱা উচিত— এইবোৰ বিষয় সম্পৰ্কে জনাবলৈ ঘাইকৈ পাঠটো নিৰ্বাচন কৰা হৈছে। এগৰাকী উল্লেখযোগ্য গদ্য লেখক হিচাপে খ্যাতি অৰ্জন কৰা তথা অসমীয়া সাহিত্যত ‘বেকন’ হিচাপে পৰিচিত সত্যনাথ বৰাৰ চমু পৰিচয় আৰু গদ্য ৰচনাৰ নিদৰ্শন দাঙি ধৰাটোও এই পাঠ নিৰ্বাচনৰ আন এক উদ্দেশ্য। পাঠটি অধ্যয়নৰ দ্বাৰা যাতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল উপকৃত হয়, সেই দিশটোৰ প্ৰতিও গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা হৈছে।

লেখক পৰিচিতি ঃ

গুৱাহাটীৰ ভৰলুমুখত জন্ম লাভ কৰা সত্যনাথ বৰাই (১৮৬০-১৯২৫) গুৱাহাটীত হাইস্কুলৰ শিক্ষা শেষ কৰি উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে কলিকতালৈ যায়। কলিকতাত তেওঁ ১৮৮৯ চনত বি. এল. পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ গুৱাহাটীৰ আৰ্ল-ল কলেজ আৰু কটন কলেজত কিছুদিন অধ্যাপনা কৰে। পাছলৈ অধ্যাপনা বাদ দি গুৱাহাটীতে ওকালতি কৰিবলৈ লয়।

গ্ৰন্থকাৰ হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰা সত্যনাথ বৰাৰ প্ৰথমখন গ্ৰন্থ 'গীতাৱলী' প্ৰকাশ পাইছিল ১৮৮৮ চনত। এইখন আছিল এখন গীতৰ পুথি। তেওঁ ৰচনা কৰা 'বহল ব্যাকৰণ' এখনি উল্লেখযোগ্য ব্যাকৰণ। 'কেন্দ্ৰসভা', 'সাহিত্য বিচাৰ', 'সাৰথি', 'চিন্তাকলি' আদি বৰাৰ প্ৰবন্ধ আৰু সমালোচনামূলক পুথি। তেওঁ ৰচনা কৰা 'আকাশ ৰহস্য' অসমীয়া সাহিত্যত বিজ্ঞান বিষয়ক প্ৰথম গ্ৰন্থ। তেওঁ হাস্য-ৰসাত্মক কবিতা কিছুমানো ৰচনা কৰিছিল। সম্পাদক হিচাপেও তেওঁ ব্যুৎপত্তি লাভ কৰিছিল। ১৯০১ চনত গুৱাহাটীৰ পৰা প্ৰকাশ পোৱা 'জোনাকী' আলোচনীখনো তেওঁ সম্পাদনা কৰিছিল।

মূল পাঠ ঃ

ধনৰ সকাম আৰু উপাৰ্জনৰ বিষয়ে আগতে* আলোচনা কৰা হৈছে, কিন্তু তাৰ ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে কোনো কথা কোৱা হোৱা নাই। ধন উচিত ৰূপে ব্যৱহাৰ কৰিব নাজানিলে তাৰে সুফল ফলাব নোৱাৰি। পৃথিৱীত এনেকুৱা বহুত মানুহ আছে যি ধনৱন্ত হৈও অষ্টম দৰিদ্ৰৰ নিকাৰ ভুঞ্জে। এইবিলাক মানুহক সাধাৰণ কথাত কৰাইচ, কট্‌কিনা বা কৃপণ বোলে। কৃপণক নিধনী বুলিলে অযুগুত নহয়। চকুৰে দৰ্শন আৰু ভৰিৰে বুলন কাম নকৰিলে তেনে মানুহৰ সেই দুই চভিয়া নাই বুলি ধৰিব পাৰি। সেইদৰে যি মানুহে ধন থাকোঁতে ধনৰ কাৰ্য নকৰে তাক নিধনী বুলিলে যুক্তিৰ দোষ নহয়। আচল মতে কৃপণৰ ধন, ধন নহয়, ল'ৰাই ওমলা খোলাকটি।

ধনৰ দুইৰকম ব্যৱহাৰ হ'ব পাৰে— প্ৰথম ধনেৰে সুখ-সম্পদৰ আহিলা-পাতি গোটাই ল'ব পাৰি। ভোজনৰ ভাল বস্তু, পিন্ধনৰ ভাল

* অৰ্থাৎ 'সাৰথি' পুথিত থকা 'কৰ্ম', 'শ্ৰম', 'ছেগ' আদি প্ৰবন্ধত।

কাপোৰ, বাসৰ ভাল ঘৰ, আৰু হাতী-ঘোঁৰা, গাড়ী-দোলা, বন্দী-বেটী আদি কৰি সাংসাৰিক সুখৰ আহিলাবোৰ ধন হ'লে গোটাই আনি উপভোগ কৰিব পাৰি। দ্বিতীয়, ধনেৰে আনৰ উপকাৰ সাধিব পাৰি; ভাত নোহোৱাৰ ভাত, কাপোৰ নোহোৱাৰ কাপোৰ ধনেৰে যতোৱা যায়, মানুহ বিপদত পৰিলে ধনেৰে উদ্ধাৰ কৰিব পাৰি, আৰু বিদ্যালয়, চিকিৎসালয় আদি থাপন কৰি সৰ্বসাধাৰণৰ উপকাৰ কৰিব পাৰি। কৃপণৰ ধন এই কাৰ্যবোৰৰ কোনোটোত নালাগে। ভোগৰ নিমিত্তে ধন, এই কথা কৃপণে নুবুজে। লাজ ঢকা আৰু প্ৰাণ প্ৰৱৰ্তোৱা, এই দুইত বাজে আন কামত ধন ভঙা কৃপণৰ ধৰ্ম নহয়। তাৰ বিবেচনাত উত্তম ভোজন খঁক, উত্তম পিন্ধন গপ, আৰু দান-দক্ষিণা ধনৰ অপব্যয় মাথোন। লোকৰ উপকাৰৰ অৰ্থে ধন খৰচ কৰিলে সি অত্যাচাৰ কৰা যেন বোধ কৰে। উৎসৱত ধন ভাঙিলে তাৰ বিবেচনাত উদ্ভণ্ডালি কৰা বা ওভতগোৰে নচা হয়। ল'ৰা-তিৰোতা কৃপণৰ মানত ধনতকৈ হীন। সি নিজে যেনে খৰচৰ ভয়ত ধন বান্ধি থৈ দুখ ভোগ কৰে তাৰ ল'ৰা-ছোৱালীকো সেইদৰে খাৱন-পিন্ধনত দুখ দিয়ে। নীতিবচন আছে যে কৃপণক উপাসা কৰাৰ নিচিনা আৰু দুখ নাই। যি কৃপণৰ ভাতলৈ আশা কৰে, তাৰ জীৱন কুকুৰৰ জীৱন।

কৃপণৰ বিবেচনাত ধনৰ মূল্য সৰহ, কামৰ মূল অলপ, গতিকে সি সৰহ কামত অলপ ধন যাচে বা মুঠে নিদিবলৈ ফাঁকটি কৰে। আন মানুহে ধন খৰচ কৰিলেও কৃপণে সহিব নোৱাৰে। কোনো মানুহে ডাঙৰ সকাম পাতি সৰহকৈ ধন ভাঙিবলৈ ওলালে, সি তাত বিধি-পথালি কৰে আৰু অনেক আসোঁৱাহ দেখুৱায়। এইবিলাক উপায়েৰে কামত বাধা দিব নোৱাৰিলে এটা মিছা কথা উলিয়াই তাৰ কুৎসা ৰটনা কৰে। এই শ্ৰেণী কৃপণৰ সজ-অসজ দুয়োবিধ বৃত্তিৰ বল কমি যায়, কিয়নো অলপ-অচৰপ ধন খৰচ নকৰিলে সজ-অসজ কোনো বৃত্তিকেই চৰিতাৰ্থ কৰিব নোৱাৰি।

দয়া বৃত্তি ফলাব লাগিলেও অলপ ধনো লাগে, আৰু অহংকাৰ বা লোভ ফলাব লাগিলেও অলপ ধন লাগে।

কৃপণ আৰু এক শ্ৰেণীৰ আছে। সিহঁতৰ সজ বৃত্তিবোৰৰ তেজ কমি গ'লেও অসজ বৃত্তিবোৰ প্ৰবল থাকে, আৰু সেই অসজ বৃত্তিবোৰ সিহঁতে আনৰ খৰচত সন্তুষ্ট কৰিবলৈ সদায় যত্ন কৰে। ভাল বস্তু খাবলৈ সিহঁতৰ বৰ অভিলাষ, কিন্তু নিজৰ ধন খৰচ কৰি ভাল বস্তু কেতিয়াও নাখায়। নিজৰ ঘৰত সিহঁতৰ সদায় শাক-ভাতৰ ব্যৱস্থা, কিন্তু লোকৰ ঘৰত উপাদেয় বস্তু নহ'লে ভোজন নকৰে। নিজৰ ঘৰত সদায় এখন আঞ্জা, লোকৰ ঘৰত পাঁচখন বিচাৰে, নিজৰ কামত খোজ কাঢ়ি এদিনৰ বাট যায়, লোকৰ কামত বাহন নহ'লে এখোজো নলৰে। মুঠ কথা, লোকৰ ওপৰত পালে সিহঁতে ভালৰো ভাল খায়, ভালৰো ভাল পিন্ধে, কিন্তু নিজ খৰচে চলিব লাগিলে মোটা চাউলৰ ভাত খায় আৰু ঢৰিয়া সূতাৰ কাপোৰ পিন্ধি দিন কটায়। খাৱন-পিন্ধন সম্বন্ধে এই শ্ৰেণীৰ কৃপণৰ মুখত সদায় ডাংকোপ মৰা কথা। সিহঁতে নিজৰ ঘৰৰ আচল অৱস্থা কেতিয়াও সদৰী হ'ব নিদিয়ে, কাৰণ তেনেহ'লে আনৰ ঘৰত ডাংকোপ মাৰিবলৈ বা দম্ভালি কৰিবলৈ বাট নৰয়। ঘৰত খাৰণিৰে ভাত খাই বাজত ঘিঁউৰ ব্যাখ্যা কৰা মানুহ পৃথিৱীত বহুত আছে। সিহঁতৰ বাজৰ ফাল বিতোপন, কিন্তু ভিতৰৰ ফাল কুন্ধচ। বাজত বৰ চুৰিয়াৰ ফেৰ, ভিতৰত ঢকুৱাৰ বেৰ— এই ফকৰাটো যদিও মানুহে অকল ভৰকাল দৰিদ্ৰত খটায়, ই কৃপণতো ভালকৈ খাটে। ফুল বছা চ'ৰাঘৰ, স্বৰগ দেখা বৰ ঘৰ, এনেকুৱা গৃহস্থালি বহুত কৃপণৰ দেখা যায়। ই কৃপণালিৰ ঢাকন। এই শ্ৰেণীৰ কৃপণে সামান্য বস্তুক ভৰকীয়া নাম দিয়ে, ভগা খাটক পালেং, ভগা কাঁহীক মাইহাং আৰু ফটা কঁথাক নিহালি বুলিহে ব্যাখ্যা কৰে।

কিহৰ পৰা মানুহৰ কৃপণালি জন্মে তাক ঠাৱৰকৈ কোৱা টান। কৃপণবিলাকৰ জীৱন-বৃত্তান্ত ভালকৈ গমি চালে দেখা যায় যে সিহঁতৰ

কিছুমানে ধন উভৈনদী কৰি পৃথিৱীত এটা খ্যাতি ৰাখিবৰ মনেৰে কৃপণালি কৰে আৰু কিছুমানে সন্তান-সন্ততিলৈ ধনৰ এটা অক্ষয় ভাণ্ডাৰ বান্ধি থ'বৰ মনেৰে কৃপণালি কৰে। এই দুয়ো শ্ৰেণীৰ কৃপণে কিমান ধন হ'লে সিহঁতৰ অভিপ্ৰায় সিদ্ধ হ'ব ক'ব নোৱাৰে, গতিকে সিহঁতৰ গোটেইটো জীৱন কৃপণালি কৰি ধন গোটাওঁতেই যায়। আৰু এক শ্ৰেণীৰ কৃপণ আছে, সিহঁতে কেৱল ধনৰ নিমিত্তেই ধন গোটায়, আন একো সিহঁতৰ অভিপ্ৰায় নাই; ধনৰ পৰিমাণ বাঢ়িলেই সিহঁতৰ আনন্দৰ পৰিমাণ বাঢ়ে। সিহঁতৰ নামত ধন সুখ ভোগৰ উপায় নহয়, স্বয়ং ধনেই সুখ। ধনৰ নামত সিহঁত উদ্বাউল হয়, ধনৰ আন ব্যৱহাৰ সিহঁতে নাজানে, ধন চকুৰে চাই থকাই সিহঁতৰ পৰম সুখ। ল'ৰা-ছোৱালী বা আন কোনো পৰিয়াল নোহোৱা মানুহৰ পক্ষে কৃপণালি কৰি ধন সাঁচিবৰ কোনো কাৰণ দেখা নাযায়, কিন্তু তেনেকুৱা মানুহৰ ভিতৰত কৃপণৰ সংখ্যা সৰহ। ৰজাৰ আক্ৰোহ আৰু বজাৰ আক্ৰোহ সমান, এটা বচন আছে। ৰজাই আক্ৰোহ কৰি ধন সাঁচে প্ৰজাৰ অৰ্থে খৰচ কৰিবলৈ, কিন্তু বজাই আক্ৰোহ কৰি ধন সাঁচে কেৱল চাই থাকিবলৈ। এইবিলাক কৃপণৰ বাদে আৰু এক শ্ৰেণীৰ কৃপণ আছে। ইহঁতে কোনো এটা সংকল্প কৰি থোৱা ডাঙৰ কামত খৰচ কৰিবলৈ কট্‌কিনালি কৰি ধন গোটায় আৰু কামৰ জোখাৰে ধন গোট খালে তেতিয়া তাক মুকলি হাতে খৰচ কৰে। আচল মতে ইহঁতক কৃপণ বুলিব নোৱাৰি। খৰচত হাত টান হ'লে মানুহক কট্‌কিনা বা কৃপণ বোলে। ইহঁতৰ হাত টান নহয়, কেৱল আগলৈ খৰচ কৰিবৰ মনেৰে সঞ্চয় কালত কট্‌কিনালি কৰে।

খৰচত হাত টান হ'লে যেনেকৈ কৃপণ নাম পায়, ওচ-মোচ নিবিচাৰি সৰহকৈ খৰচ কৰিলেও তেনেকৈ ধুঁৱাখুলীয়া নাম পায়। কৃপণ হোৱা যেনে নিন্দাৰ কথা, ধুঁৱাখুলীয়া হোৱাও তেনে নিন্দাৰ কথা। কৃপণেও ধনৰ উচিত ব্যৱহাৰ নাজানে, ধুঁৱাখুলীয়ায়ো ধনৰ উচিত ব্যৱহাৰ নাজানে।

এজন কেৱল সঞ্চয় কৰাত উত্ৰাৱল, আনজন ক্ষয়ংকৰ কৰাত উত্ৰাৱল। খৰচীৰ পক্ষে ধন এটা অসহনীয় বোজা, এটা বিষম আহুকাল, তাক খৰচ কৰি অন্ত নকৰে মানে তাৰ মনত সন্তোষ নাই। খৰচৰ কোনো সকাম নাথাকিলেও সি এটা সকাম গঢ়ি লয়। এনেবিধৰ মানুহ এদিন ধনী আৰু এদিন দৰিদ্ৰ হয়, এদিন নানা ভোগ-উপভোগ কৰে, এদিন লোণে-ভাতে পেট ভৰায়; এদিন লোকক বৰ ভোজ দিয়ে, এদিন লোকৰ দুৱাৰত নিজে আঁচল পাতে। খৰচী মানুহে ধন গোট কৰি কোনো ডাঙৰ কাম কৰা দূৰৈৰ কথা নিজে বিপদত তৰিবলৈও তাৰ সামৰ্থ্য নাইকিয়া হয়, সমস্ত জীৱনটো ধন ঘটি অন্তত সি পৰৰ ভাতলৈ আশা পালিবলগীয়া হয়। খৰচী মানুহে তাৰ অভাৱৰ উমান নাপায়, সেই দেখি সি সকামতকৈ সৰহ বস্তু আসাদন কৰে, অৰ্থাৎ এসেৰৰ সকামত দহ সেৰ কিনি একড়াৰ ঠাইত এপোণ খৰচ কৰে। ইহঁতে নিজে যেনে খৰচ কৰিবলৈ উৰুলীকৃত, আনকো সেইদৰে উদগাই উৰুলীকৃত কৰে। ইহঁতে ভৱিষ্যৎ নাভাবে, এশবাৰ ধনৰ নাটনিত পৰি কক্‌বকাই ফুৰিলেও শিকনি নলয়। ইহঁত আমঠ, ইহঁতৰ স্বভাৱ শুধৰণিৰ বাজ।

কৃপণালিৰ কাৰণ যেনে ঠাৱৰকৈ ক'ব নোৱাৰি, ধোঁৱাখুলীয়ালিৰো কাৰণ তেনে ঠাৱৰকৈ ক'ব নোৱাৰি। ভালকৈ গমি চালে ইয়াকে দেখা যায় যে কেৱল খিতাপ দেখুৱাবলৈহে মানুহ ধোঁৱাখুলীয়া হয়। কিন্তু জনা-বুজা মানুহে ধোঁৱাখুলীয়ালিক খিতাপ বুলি নধৰে, কেৱল চহা দুখীয়া তৰপৰ মানুহে তাক খিতাপ কৰা বোলে। অশিক্ষিত দুখীয়া মানুহে ধুমধামকৈ খৰচ কৰা দেখিলে বিস্ময় মানে আৰু যি তেনেকৈ খৰচ কৰে তাক বৰলোক বুলি বিবেচনা কৰে। চোৰেও চুৰ কৰা ধন খৰচ কৰি সিহঁতৰ চকুত চমক লগাব পাৰে। অশিক্ষিত সামান্য মানুহৰ মানত ধন খৰচ কৰা এটা মহতালিৰ কৰ্ম। সিহঁতে ধনীক ঈশ্বৰ যেন দেখে। ধনীৰ অত্যাচাৰক প্ৰতাপ বোলে, কুকামক ধেমালি বোলে আৰু ধনীৰ মাৰ-

কিলক আদৰ বুলি ভাবে। সিহঁতৰ ভাল-বেয়া বোধ নাই, মান-অপমানৰ জ্ঞান নাই। এনেকুৱা নিৰ্বোধ মানুহৰ প্ৰশংসা পাবলৈ যি নিজৰ হিতাহিত জ্ঞানক ঠেলি থৈ অযুগুত খৰচ কৰি দুখ মাতি আনে সি যে আও নিৰ্বোধ তাত এক ধনিষ্ঠাও সন্দেহ নাই।

ধন ঘটিবলৈ উজু, কিন্তু ৰাখিবলৈ টান, এই কথা লোক নিৰন্তৰে কয় আৰু কথা আষাৰত যে সাৰ নাই এনেও নহয়। জগতৰ সকলো মানুহে ধন আৰ্জে, কিন্তু দুই-চাৰিজনহে ধনৱন্ত হয়। বহুতে বিবেচনা কৰে যে যাৰ সৰহ আৰ্জন তাৰ পক্ষে ধনৱন্ত হোৱা টান কথা নহয়। কিন্তু পৃথিৱীৰ দৃষ্টান্তলৈ চালে এই কথাৰ মিছা ধৰা পৰে। সৰহ উপাৰ্জন কৰিও অন্তত ঋণৰ বোজা মূৰত লৈ প্ৰাণ এৰা মানুহ জগতত বহুত পোৱা যায়, আকৌ অলপীয়া আৰ্জনেৰে ধনৱন্ত হোৱা মানুহো বহুত আছে। এতেকে আৰ্জনৰ কম-বেছিত মানুহ চহকী বা দুখীয়া নহয়, ধনৰ সজ বা অসজ ব্যৱহাৰৰপৰাহে হয়।

আয় অনুসৰি খৰচ কৰাই অৰ্থ ব্যৱহাৰৰ মূল মন্ত্ৰ। আয়ৰ জোখেই খৰচৰ জোখ হোৱা উচিত। আয় অলপ, খৰচ সৰহ সেয়েই দৰিদ্ৰ হ'বৰ চিন। যি মানুহে ধনৰ নাটনি এৰাব খোজে সি তাৰ আয়ৰ চাৰি ভাগৰ এভাগ সাঁচি ৰখা উচিত; কিন্তু যি ধনৱন্ত হ'ব খোজে সি আয়ৰ পূৰা আধা সাঁচিব লাগে। এজন পণ্ডিতে কৈছে যে উৎপন্নৰ আধা সাঁচিলে মানুহ ধনী হ'ব পাৰে আৰু তেহাই সাঁচিলে নিধৰুৱা হৈ সুখেৰে খাই-লৈ থাকিব পাৰে, এই কথা সৰহ আৰ্জন আৰু অলপ আৰ্জন দুয়োতে খাটে।

সলাব বা কমাব নোৱাৰা কৰি খৰচৰ নিৰিখ বান্ধি লোৱা উচিত নহয়। আয় টুটি আহিলে সেই নিৰিখে খৰচো কমাই অনা উচিত, আনৰ নিন্দালৈ ভয় কৰি আয় কমি গ'লেও খৰচ অটুট ৰখা অযুগুত। খৰচ সম্বন্ধে কেতিয়াও চকুলাজ ৰখা উচিত নহয়। তোমাৰ ভিতৰুৱা অৱস্থা তুমি

মাথোন ভালকৈ জানা, আনে নাজানে। এতেকে নজনা মানুহৰ কথাত উতলা হৈ ভৰক ৰাখি থকা অনুচিত। দুখীয়া মানুহ ধনৱন্ত হ'লে, সি যেনে ভৰক দেখুৱাবলৈ লাজ নকৰে, সেইদৰে ধনৱন্ত মানুহেও দুখৰ দিনত ভৰক এৰিবলৈ লাজ কৰিব নালাগে। বহুত মানুহে সিহঁতৰ ভিতৰুৱা অৱস্থা ঢাকিবলৈ বাজৰ ভৰক সমানে ৰাখে, এই কথা অযুগুত। নিজৰ বেয়া অৱস্থা ৰিঙিয়াই কৈ ফুৰা উচিত নহ'লেও তাক জোৰা-টাপলি দি উপৰুৱা ঢাকনেৰে ঢাকি থোৱাও উচিত নহয়। ধনী মানুহ দুখত পৰিলে মানুহে তাক পুতৌ কৰে, কিন্তু অৱস্থা লুকাই ভৰক মাৰি ফুৰিলে, সি পুতৌ নাপায়। এতেকে অৱস্থাহীন হ'লে বাজৰ ভৰক বাজৰ চাক-চিকুণালি এৰি দি খৰচ কমোৱা উচিত। ইয়াকে কৰিব নোৱাৰি বহুত মানুহ অথাই বিপদত পৰে। খৰচ কমাবলৈ বুদ্ধি দিলে এইবিলাক মানুহে কয় যে আগৰ চলন সিহঁতৰ স্বভাৱত বহি গৈছে, তাক এৰিব নোৱাৰে। ইহঁতে দুৰৱস্থাত পৰিলেও খাবলৈ ভাল বস্তু আৰু পিন্ধিবলৈ ভাল কাপোৰ বিচাৰে, দৌল-দুৰ্গোৎসৱ আদি যি বাপতীয়া বাৰ্ষিক থাকে, তাকো আগৰ দৰে আড়ম্বৰেৰে চলায়। বৰ সবাহ, বৰভোজ, দৌল-দুৰ্গোৎসৱ আদি বাৰ্ষিকে কিমান মানুহক দুখত পেলাইছে তাৰ লেখ দিব নোৱাৰি। এইবিলাক মানুহে জনা উচিত যে উৎসৱ আড়ম্বৰ আঢ্যৱন্ত বস্তু, দৰিদ্ৰক সি কেতিয়াও নুশুজে।

আৰ্জনতকৈ সৰহ খৰচ কৰিলে মানুহৰ ঋণ হয়। ঋণক মানুহে পাপৰ লগত ৰিজায় আৰু কওঁতে ঋণ পাপ বুলি কয়, কাৰণ পপীয়া মানুহৰ দৰে ঋণী মানুহেও বহুত লাঞ্ছনা ভোগ কৰে। ঋণী মানুহে সমাজত গৰিহণা খায়, মান-মৰ্যাদা হেৰুৱায়, আৰু সিহঁতৰ মনৰ সুখ-শান্তি নাইকিয়া হয়। ঋণক ব্যাধিৰ লগত ৰিজায়, কাৰণ ব্যাধিৰ লগত ঋণৰ বহুত মিল আছে। ব্যাধিয়ে মানুহৰ তেজ-মাংস ক্ষয় কৰে, ঋণে অৱস্থা ক্ষয় কৰে অৰ্থাৎ অনুক্ৰমে অৱস্থাহীন কৰি নিয়ে। ব্যাধি এবাৰ হ'লে

গুচাবলৈ টান, ঋণো এবাৰ হ'লে গুচাবলৈ টান। ব্যাধি অনুক্ৰমে বাঢ়ি যায়, ঋণো অনুক্ৰমে বাঢ়ি যায়। ব্যাধি থাকিলে শৰীৰৰ উদ্‌গতি নহয়, ঋণ থাকিলে অৱস্থাৰ উদ্‌গতি নহয়। এনেকুৱা ঋণ-ব্যাধি পৰাপক্ষত চপাই ল'ব নালাগে।

ঋণে মানুহক খৰচীও কৰে, কাৰণ দুখৰ ধন খৰচ কৰোঁতে মনত যেনে চিন্তা হয় ঋণৰ ধন খৰচ কৰোঁতে তেনে চিন্তা নহয়। ধন আৰ্জনৰ বহুত দুখ আৰু সেই দুখ আৰ্জোতাৰ মনত সদায় থাকে, খৰচ কৰিবৰ সময়তো সেই দুখ মনত পৰে, গতিকে, দুখৰ ধনৰ অবাবত একড়া গ'লেও মন চেংচেঙায়। কিন্তু ঋণ কৰি গোটোৱা ধন তেনে নহয়, সেইদৰে ধন গোটাওঁতে একো কষ্ট নাই, এনেকুৱা ধন বাটত পোৱা ধনৰ নিচিনা; এতেকে তাৰ দাপোণ ছকড়া অথলত গ'লেও মনত চেঙা নালাগে। ধাৰ কৰি অনা ধন মানুহে ওৰাদানিকৈ খৰচ কৰে। এতেকে যি সদায় ধাৰত চলে সি অচিৰে ধোঁৱাখুলীয়া হয়।

ধাৰ কৰি ধন আনি হাতত লৈ খৰচ কৰা জহতহ, কিন্তু দোকানৰ উঠনা খোৱা বৰ ধ্বংসীয়া কথা। সি নামত যেনে উঠনা, কামতো তেনে উঠনা, অৰ্থাৎ সি কেৱল উঠিহে যায় নামিব নাজানে। এনেকুৱা ব্যৱস্থাই গৃহস্থালি খাস্তাং কৰে। হাতত লৈ ধন ভাঙিলে ভগনৰ পৰিমাণ চকুৰে দেখা যায় আৰু সৰহ ভগন হ'লে মন বেয়া লাগে। কিন্তু উঠনাৰ ভগন চকুৰে নেদেখি, সি কেৱল দোকানীৰ কাকততহে থাকে। সেইদেখি উঠনাত বহুত গ'লেও মন নেচেঙায়। বিশেষতঃ নগদ ধনেৰে কিনিব লাগিলে মানুহে সৰু অভাৱলৈ মন নকৰে, তেনেকুৱা বহুত অভাৱ আওকাণ কৰি সংসাৰ চলায়। কিন্তু উঠনাত চলা মানুহে এটা অভাৱো সহিব নোখোজে। এটা সামান্য বস্তুৰ নাটনি হ'লেই সিহঁত অস্থিৰ হয়, আৰু তৎক্ষণাৎ তাক কালিয়নে পূৰণ কৰে।

ধাৰ কৰি ধন গোটাবলৈ বৰ উজু, সেইদেখি অলপ কিহবাৰ নাটনি পৰিলেই মানুহে ধাৰলৈ মন মেলে। ই বৰ অযুগুত কথা। ধাৰ নিজেই এটা আপদ। সামান্য নাটনিত তালৈ হাত মেলা উচিত নহয়। ডাঙৰ

আপদত তৰিবলৈ কেতিয়াবা ধাৰ কৰিবৰ সকাম হয়। কিন্তু তেতিয়াও শুজিবৰ উপায় কৰিহে ধাৰ কৰা উচিত। শুজিবৰ উপায় নথকাতো ধাৰ কৰিলে মানুহক ছল কৰা হয়।

আয় কমাৰ লগে লগে খৰচ কমাই আনিলে ধাৰ কৰিবৰ সকাম নহয়, এই কথা সকলোৱে স্বীকাৰ কৰে, আৰু ভৱিষ্যৎ গুণা মানুহে সেই নিয়মত চলে। কিন্তু কিছুমান মানুহে খৰচ কমাবলৈ দিহা নাপায়, সিহঁতে নকমাবলগীয়া খৰচ কমায়, কমাবলগীয়া খৰচ নকমায়, ফলত চেষ্টা কৰিও মুঠে খৰচ কমাব নোৱাৰে। খৰচ কমাব লাগিলে এদিনীয়া ডাঙৰ খৰচত হাত নিদি প্ৰথমতে নিতৌ কৰা সৰু সৰু খৰচত হাত দিয়া উচিত। এদিন এটা ডাঙৰ খৰচ কৰিলে মানুহ দুখত নপৰে, কিন্তু সৰু সৰু খৰচ সৰহকৈ কৰিলে অনুক্ৰমে দুখীয়া হৈ যায়। খুচুৰীয়া খৰচৰ চোৰাং গতি, সি বেগতে চকুত নপৰে কিন্তু বছৰেকৰ খুচুৰীয়া খৰচ গোট কৰিলে ডাঙৰ খৰচতকৈ ডাঙৰ হয়। বেজিৰ জলঙা মনে, কুঠাৰৰ জলঙা নমনে— এই বচনটো সকলো ঠাইতে চলতি আছে। এটকাৰ পিছ এৰি একড়ালৈ হামৰাও কাঢ়িলে মানুহে এই পটন্তৰ দিয়ে। কিন্তু দৰাচল পক্ষত এদিনীয়া এটকা এৰি খুচুৰীয়া খৰচৰ একড়াতো বৰকৈ চকু ৰখা উচিত। খুচুৰীয়া খৰচ গুপ্ত শত্ৰুৰ নিচিনা, সি গম নোপোৱাকৈ মানুহৰ অনিষ্ট কৰে। খৰচ কমাব লাগিলে বাজৰ ভৰক একেবাৰে এৰি দিব লাগে। হাতী-ঘোঁৰা, বন্দী-বেটী দুৰৱস্থাত পৰা মানুহৰ পক্ষে নহয়। দুৰ্দিনত দান-দক্ষিণাও অযুগুত।

কঠিন শব্দৰ অৰ্থ ঃ

অষ্টম দৰিদ্ৰ — অতি দুখীয়া।
নিহালী — জাৰত গাত ল'ব পৰা লেপৰ দৰে আৱৰণ।
ধোঁৱাখুলীয়া — অতি খৰচী।
চভিয়া — ইন্দ্ৰিয়।
যতোৱা — প্ৰস্তুত কৰা, সাজু কৰা।
উপাসা — ভৰসা।

ভৰকীয়া — ফুটনি মৰা।
আক্ৰোহ — আক্ৰোশ, কোপ, কপট।
ভুঞ্জ — ভোগ কৰা।
ওৱাদানি — প্ৰচুৰ, যথেষ্ট, অধিক।
অভিলাষ — ইচ্ছা, হেঁপাহ।
কুন্ধচ — দেখিবলৈ বেয়া, অশুৱনি।
খাস্তাং — নষ্ট কৰা, বেয়া কৰা।
বজা — সন্তানহীন লোক, সন্তান জন্ম দিব পৰা ক্ষমতা নথকা লোক।
ওচ-মোচ — হিত-অহিত, ভাল-বেয়া।
আসাদন — কোনো সকাম উপলক্ষে বস্তু সংগ্ৰহ।
কড়া — এটা কড়িৰ সমান মূল্য।
আমঠ — নিজ ইচ্ছা মতে চলা।
আও — মন্দ, নীচ।
তেহাই — এক-তৃতীয়াংশ।
ভৰক — মিছা ডাবি, বৰ কথা।
উঠনা — ধাৰলৈ বা বাকীকৈ বস্তু কিনা।
কালিয়ন — ধাৰ বা বাকীকৈ বস্তু কিনা।

আৰ্হি প্ৰশ্ন

(ক) অতি চমু প্ৰশ্ন (প্ৰতিটো প্ৰশ্নৰ মূল্যাংক— ১)

১। কৃপণ লোকৰ দুই ধৰ্ম কি কি?
২। অৰ্থ ব্যৱহাৰৰ মূল মন্ত্ৰ কি?
৩। দৰিদ্ৰ হোৱাৰ চিন কেনেকুৱা?
৪। মানুহৰ ঋণ কেতিয়া হয়?
৫। কোন প্ৰকাৰৰ খৰচ গুপ্ত শত্ৰুৰ নিচিনা?

(খ) চমু প্ৰশ্ন (প্ৰতিটো প্ৰশ্নৰ মূল্যাংক— ২ অথবা ৩)

১। ধনৰ দুই প্ৰকাৰৰ ব্যৱহাৰ কি কি?

২। কৃপণ লোকে আন মানুহে ধন খৰচ কৰিলে কিয় সহিব নোৱাৰে?

৩। লেখকৰ মতে কোন দুটা বৃত্তি ফলিওৱাৰ বাবে অলপ ধন লাগে?

৪। কি দুটা কাৰণত মানুহে কৃপণালি কৰে?

৫। কৃপণ আৰু ধোঁৱাখুলীয়াৰ মাজত থকা পাৰ্থক্য দুটা লিখা।

(গ) দীঘল প্ৰশ্ন (প্ৰতিটো প্ৰশ্নৰ মূল্যাংক— ৪ অথবা ৫)

১। অশিক্ষিত মানুহে ধন খৰচ কৰাৰ কৌশল সম্পৰ্কে কেনে ধাৰণা কৰে লিখা।

২। অসজ বৃত্তিধাৰী কৃপণ লোকৰ জীৱন প্ৰণালী কেনেকুৱা হয় আলোচনা কৰা।

৩। মানুহে ঋণক পাপৰ লগত কিয় তুলনা কৰে লিখা।

৪। লেখকৰ দৃষ্টিত ধৰা পৰা কৃপণ লোকৰ সংজ্ঞা সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

৫। "ধন সুখ ভোগৰ উপায় নহয়, স্বয়ং ধনেই সুখ।"—ব্যাখ্যা কৰা।

পাঠবোধ ঃ

লেখক সত্যনাথ বৰাই ধনৰ ব্যৱহাৰ সম্বন্ধে বিভিন্ন উদাহৰণসহ পাঠটোত আলোচনা আগ বঢ়াইছে। ধন যিদৰে মানুহৰ সুখৰ আধাৰ একেদৰে এই ধন বা অৰ্থই দুখ বা অনৰ্থৰো যে মূল কাৰণ হ'ব পাৰে তাক পাঠটোত দেখুওৱা হৈছে। ধনৰ ব্যৱহাৰে কৃপণ লোক আৰু ধোঁৱাখুলীয়া লোকৰ স্বৰূপ বুজাত সহায় কৰে। যি মানুহে খৰচ কৰিবলৈ

DAILY ASSAM

টান পায়, তেওঁ কৃপণ নাম লয়, একেদৰে বিনা কাৰণত, অবাবদ খৰচ কৰিলেও ধোঁৱাখুলীয়া নাম পায়। এই দুয়োবিধ লোকে দৰাচলতে ধনৰ সঠিক ব্যৱহাৰ নাজানে। আয় অনুসৰি ব্যয় কৰাই ধন ব্যৱহাৰৰ মূল মন্ত্ৰ। আয়ৰ জোখেৰেহে খৰচ কৰা উচিত। অলপ আয় অধিক খৰচ হ'লে দৰিদ্ৰ হ'ব লাগিব। এনে অৱস্থাত মানুহে ঋণ ল'ব লগা হয়। ঋণক মানুহে পাপৰ লগত ৰিজায়। সেয়ে পাঠটিত কোৱা হৈছে— বেমাৰ-ব্যাধি থাকিলে যিদৰে শৰীৰৰ উদ্‌গতি নহয়, ঋণ থাকিলেও অৱস্থাৰ বিশেষ উদ্‌গতি নহয়। সেয়ে আয় কমি যোৱাৰ লগে লগে ব্যয় কমাই আনি ধাৰ ঋণৰ পৰা দূৰৈত থাকিব লাগে। ইয়াৰ বিপৰীত হ'লে অৰ্থাৎ ধনৰ ব্যৱহাৰ নাজানিলে মানুহ বিপদত পৰাটো খাটাং।

ওপৰঞ্চি তথ্য ঃ

'ধনৰ ব্যৱহাৰ' শীৰ্ষক পাঠটি সত্যনাথ বৰাৰ 'সাৰথি' নামৰ গ্ৰন্থখনৰ পৰা লোৱা হৈছে। সত্যনাথ বৰাই 'আসাম বন্ধু', 'জোনাকী', 'ঊষা' আদি আলোচনীত সাহিত্য চৰ্চা কৰিছিল। অসমীয়া সাহিত্যত, বেকন আৰু ছেমুৱেল স্মাইলছৰ প্ৰবন্ধৰ সৈতে সত্যনাথ বৰাৰ প্ৰবন্ধসমূহ তুলনা কৰা হয়। এওঁলোকৰ প্ৰবন্ধৰ মূল কথা হৈছে নীতিগৰ্ভ আৰু উপদেশমূলক মন্তব্য।

শিক্ষকৰ প্ৰতি ঃ

শিক্ষকে সত্যনাথ বৰাৰ নীতিগৰ্ভ আৰু উপদেশমূলক প্ৰবন্ধসমূহৰ স্বৰূপৰ সৈতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক চিনাকি কৰি দিয়াৰ চেষ্টা কৰিব। লগতে অসমীয়া গদ্য-সাহিত্যৰ জন্মদাতা ভট্টদেৱৰ সময়ৰ পৰা অসমীয়া গদ্যৰ ধাৰা সম্পৰ্কে চমু আভাস দিব। ধন উপাৰ্জনৰ প্ৰয়োজন আৰু লগতে ব্যৱহাৰ যে মানুহে দৈনন্দিন জীৱনত শুদ্ধভাৱে কৰিব পাৰিব লাগে, তাকো পাঠ্যপুথিত থকা উদাহৰণৰ উপৰি অতিৰিক্ত উপযুক্ত উদাহৰণসহ আলোচনা কৰিব পাৰে।